

Etický kodex spolupráce autora a zadavatele

při zadávání, vytváření, poskytnutí licence k užití a sjednávání odměny za užití autorského díla.

§ 1 — Preambule

Tento kodex slouží jako souhrn základních pravidel pro spolupráci mezi autorem a zadavatelem (je-li autorské dílo tvořeno na objednávku) a/nebo nabyvatelem licence. Cílem kodexu je především předejít nejasnostem týkajících se vzájemného postavení smluvních stran a jejich práv. Kodex není v žádném případě nadřazen ustanovením příslušných zákonů upravujících oblast autorského ani jiného práva, upravuje však etická pravidla, která by obě strany měly dodržovat nejen v zájmu vlastním, ale i v zájmu zvyšování společenské úrovně a kultury podnikání v České republice.

§ 2 — Obecná ustanovení

1. Obě smluvní strany se zavazují řídit se právním řádem České republiky, zejména Zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).
2. Není-li zvláštními právními předpisy stanoveno jinak, je výběr autora vždy na svobodném rozhodnutí zadavatele (klienta), přičemž autor by měl potenciálního zadavatele dostatečně seznámit se svojí prací a specifiky vlastní tvorby (není-li to v rozporu s jeho tvůrčími záměry). V případě potřeby změny stávajícího autorského díla by však měl zadavatel vždy nejprve oslovit autora původního návrhu či s ním volbu konzultovat.
3. Nabyvatel ani autor by neměli před smluvním partnerem zamlčovat skutečnosti, které by mohly negativně ovlivnit dobré jméno druhé strany či průběh vzájemné spolupráce (oslovení dalších autorů v rámci soutěže, problematická ekonomická situace, výrazné či kontroverzní politické nebo názorové směřování etc.).
4. Obě smluvní strany se zavazují řešit případné spory smírně a s respektem k oprávněným zájmům druhé strany.

§ 3 — Vytváření díla

1. Je nepřípustné vyžadovat jednou ze smluvních stran plnění smlouvy před jejím odsouhlasením (zejména ujednání týkajících se podoby a rozsahu autorského díla, případného časového plánu a výše autorské odměny) a podepsáním oběma smluvními stranami.
2. Zadavatel by měl vždy a za každých okolností respektovat individualitu autora. Nelze požadovat přizpůsobování autorova výlučného výtvarného vyjadřování práci jiných tvůrců či subjektivnímu vkusu zadavatele.
3. ~~Obě~~ Za nepřípustné se považují požadavky zadavatele na takové změny autorského díla, u kterých lze oprávněně předpokládat rozpor s autorským záměrem a které přímo nesouvisí s faktickými skutečnostmi (jakými jsou název společnosti apod.).
4. V souladu s právním řádem České republiky nepředstavuje idea navržená objednatelům či autorem sama o sobě autorské dílo.
5. Autor by měl ke své práci vždy přistupovat s nejvyšší pečlivostí a s využitím veškerých dosažených znalostí a zkušeností.

6. Autor se zavazuje při vytváření díla neporušovat práva třetích stran, zejména používáním nelegálního softwaru (vč. písmového) či jiným neoprávněným zásahem do autorských práv jiných subjektů.
7. Při vytváření autorského díla na objednávku by měl autor vždy respektovat jedinečnost zadavatele a přiměřeně jí přizpůsobit pracovní a výtvarné postupy.

§ 4 — Poskytování licence

1. Autor není povinen udělit objednateli oprávnění k užití díla, zvláště (avšak nejen) došlo-li k porušení § 2 odst. 3.
2. Nabyvatel není povinen převzít od autora oprávnění k užití díla, zvláště (avšak nejen) došlo-li k porušení § 2 odst. 3. V takovém případě nenáleží autorovi odměna spojená s udělením licence, avšak může požadovat přiměřenou částku za vytvoření objednaného díla (viz § 5 odst. 7).
3. „Droit de repentir“: autor je oprávněn odvolat smlouvou již udělené svolení k užití dosud nepublikovaného díla, jestliže toto dílo již neodpovídá jeho přesvědčení a zveřejněním díla by mohlo dojít k negativnímu dotčení jeho oprávněných zájmů.
4. Uděluje-li autor oprávnění k užití díla, zůstávají originální výtvarné návrhy, a to jak schválené a převzaté, tak nepřijaté, vlastnictvím autora, není-li sjednáno jinak. Zničením předmětu, kterým je autorské dílo vyjádřeno, nezanikají autorská práva k tomuto dílu.
5. Bez výslovného souhlasu autora není možné provádět jakékoliv změny, úpravy či doplnění ani jakékoliv další zpracování díla ani vynechat signaturu díla, ledaže bylo sjednáno jinak, nebo jde-li o takovou úpravu či jinou změnu díla nebo jeho názvu, u které lze spravedlivě očekávat, že by k ní autor vzhledem k okolnostem užití svolil; ani v takovémto případě nabyvatel nesmí dílo nebo jeho název změnit, pokud si autor svolení vyhradil i pro tyto změny a nabyvateli je taková výhrada známa.
6. Autor má právo na autorské výtisky díla, lze-li to na nabyvateli spravedlivě požadovat.

§ 5 — Sjednávání autorské odměny

1. Právo na autorskou odměnu je majetkovým autorským právem, které představuje finanční ekvivalent náležející autorovi za vytvoření a užití autorského díla.
2. Výše odměny není v České republice standardizována, je tak nutno vždy pečlivě zvážit veškeré faktory, které mohou výši honoráře ovlivnit. Mezi ně patří mj. i renomé, vzdělání a prestiž autora, jakož i renomé, ekonomické postavení a prestiž nabyvatele. Při určování výše honoráře by mělo být přihlíženo i k obvyklým či kodifikovaným částkám v jiných zemích Evropské unie.
3. Autorské dílo je výsledkem tvůrčí duševní činnosti, jejíž povaha je závislá na intelektu, vzdělání, praxi i životních zkušenostech každého autora. Výši autorské odměny tak nelze spolehlivě určovat na základě hodinové sazby – ta může být pouze pomocným (avšak nikoliv jediným) vodítkem k výpočtu částky za vytvoření díla, nikdy však k určení částky za udělení oprávnění k užití díla.

4. Autorská činnost není zbožím ani službou (ve smyslu výkonu nekreativního charakteru). Autorská odměna tak není cenou, neboť výraz cena odkazuje k běžnému obchodnímu styku (cena za služby) či nákupu a prodeji zboží (cena za zboží) a ze své podstaty nepostihuje výsledky duševní tvůrčí činnosti. V případě odměny za vytvoření autorského díla a udělení oprávnění k užití takového díla tak vždy hovoříme o autorské odměně (honoráři), nikoliv o ceně za dílo.
5. Autor má právo nejen na odměnu za udělení oprávnění k užití díla, ale – zvláště v případě díla na objednávku – i na odměnu za vytvoření takového díla.
6. Zejména v případě rozsáhlejšího či finančně náročného díla by se smluvní strany měly dohodnout na přiměřené záloze na vytvoření díla. Dovoluje-li to povaha díla, je též vhodné dílčí části díla odevzdávat postupně a na základě takto odevzdaných a nabyvatelem přijatých částí vyplácet přiměřenou odměnu za vytvoření díla.
7. V případě odstoupení zadavatele od zakázky v průběhu vytváření díla či před jeho uveřejněním je vhodné, aby se smluvní strany vzájemně dohodly na vyplacení poměrné částky za vytvoření díla (obvykle 20–40 % z celkového honoráře), a to včetně skicového, tj. odměny za provedení analýzy, určení východisek pro další postup či vytvoření skic k autorskému dílu.
8. Výše autorské odměny může být obchodním tajemstvím; bez souhlasu obou smluvních stran je tak nepřípustné výši honoráře zveřejňovat.